

Scp 13/11.44 / 28

Helsinki, 13/12 1944.

Marraskuun 2 päivänä kävivät kaikkien merenkulkijajärjestöjen edustajat merenkulkuhallituksessa esittämässä vaatimuksen, että myös merenkulkuhallituksen alaisilla valtion laivoilla olisi laivaväelle suoritettava samanlainen sodanvaaralisä kuin maksetaan kauppalaivastossakin. Kuten muistatte, ilmoitti merenkulkuhallituksen t.v. pääjohtaja S. Tainio silloin, että hän on täysin samalla kannalla kuin merenkulkijajärjestöjenkin edustajat. Saman mielipiteen ilmaisivat myös merenkulkuneuvokset Wikman ja Söderman. Muutamia päiviä sen jälkeen ilmoitti merenkulkuneuvos Wikman allekirjoittaneelle, että merenkulkuhallitus oli päättänyt kauppaja teollisuusministeriölle esittää pyydettyväksi tarkoitukseen määrärahan ja että korotukset astuisivat voimaan sopimuksen mukaan marraskuun 1 päivästä 1944 lähtien. Ministeriö olikin yhtynyt merenkulkuhallituksen esitykseen.

T.k. 11 päivänä saatiin kuitenkin kuulla, ettei sanottua määrärahaa olisi-kaan pyydetty eduskunnalta. Tämän johdosta tiedusteli allekirjoittanut eilen aamulla asiaa kauppaja teollisuusministeriöstä osastosihteeri Saajonmaalta, joka ensin vastasi vältellen, mutta lopulta sanoi olevansa siinä käsityksessä, ettei eduskunnalta ole pyydetty määrärahaa tarkoitusta varten ja että olisi paras tiedustella asiaa lähemmin valtiovarainministeriöstä. Tämän vuoksi soitin heti valtiovarainministeri Helolle ja entiselle valtiovarainministeri Hiltuselle, joista kumpikaan ei kuitenkaan ollut hoitanut asiaa. Ministeri Tuomioja lopulta tiesi ilmoittaa, että valtiovarainministeriössä oli poistettu kyseellinen määräraha. Tällöin ilmoitin, että ellei valtion laivojen - ensi sijassa jäänmurtajien - väelle aleta maksaa sodanvaaralisää, lopettaa miehistö työt jäänmurtajilla t.k. 12 päivän jälkeen eikä yksikään jäänmurtaja pääse lähtemään satamasta. Ministeri selitti, ettei asiaa voida näin äkkiä ratkaista. Huomautin, että asia on ratkaistava ehdottomasti heti, tai työt lopetetaan. Tällöin ministeri Tuomioja ilmoitti, että jos tilanne todella on niin kriittinen täytyy asia hoitaa poikkeuksellisella tavalla ja valtiovarainministeriön omalla vastuulla siten, että työseisuus vältetään. Ilmoitin, että vaadin kirjallisen vakuutuksen siitä, että sodanvaaralisät tullaan maksamaan k.o. aluksissa. Ministeri Tuomioja selitti kauppaja teollisuusministeriön saavan antaa sanotun vakuutuksen. Tämän mukaisesti saimme eilen seuraavan kirjelmän, jonka mukaan asia järjestyy, mutta on sitä edelleen valvottava eduskunnassa:

"Kauppaja teollisuusministeriö

Helsingissä,
12 p:nä joulukuuta 1944.

Suomen Merimies-Unionille.

N:o 7657.

- - -
Asia: sodanvaaralisäys merenkululaitoksen alusten henkilökunnalle.

Viitaten Suomen Merimies-Unionin puheenjohtajan N. Vällärin ja ministeriön merenkulkuosaston osastosihteerin välillä tänään käytyyn puhelinkeskusteluun Kauppa- ja teollisuusministeriö saa täten ilmoittaa tehneensä uuden esityksen 75 % suuruisen sodanvaaralisäyksen suorittamiseksi kuluvan vuoden marraskuun alusta lukien merenkululaitoksen alusten henkilökunnalle samoin perustein kuin kauppa-aluksilla.

Ministeri Ake Gartz
Ake Gartz

Osastosihteerä Tauno Saijonmaa
Tauno Saijonmaa. "

N. Vällärin